

Takauksen myöntäminen Heinolan Tietokeskus Oy:lle

khall 27.01.2025 § 21

199/02.05.07/2025

Päätös	Ehdotukset hyväksyttiin.
Esittelijä	kaupunginjohtaja Parkkonen, Jari
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että 1. Kiinteistö Oy Heinolan Tietokeskukselle myönnetään Heinolan kaupungin omavelkainen ja enintään 80 prosentin suuruinen takaus Kiinteistö Oy Heinolan Tietokeskuksen perusparannuslainan pääoman, korkojen, viivästyskorkojen sekä mahdollisten lainanhoito- ja perimiskulujen suorittamiseksi, 2. takaus on sidottu perusparannuksen kokonaiskustannukseen joka on enintään 3,5 milj. euron suuruinen ja enintään 20 vuoden pituinen, 3. kaupungin takaus on voimassa niin kauan, kunnes kaikki päävelkasitoumuksen mukaiset velallisen vastuut on lopullisesti ja peruuttamattomasti maksettu luotonantajalle takaisin ja 4. kaupunki edellyttää takaukselle vastavakuudeksi yleispantatut kiinteistökiinnitykset koko lainamäärästä ja perii 0,5 %:n vuotuisen takausprovision.
Toimivalta	Kuntalaki 14 §, Heinolan kaupungin hallintosääntö 5 luku 22 §
Valmistelija	hallinto- ja kehitysjohtaja Hanna Hurmola-Remmi, p. 044 780 1420 ja talouspalvelupäällikkö Piia Paasiranta, p. 044 797 5743, etunimi.sukunimi@heinola.fi
Valmistelu	Heinolan kaupungin valtuusto on päättänyt rahoitus- ja varainhankintaperiaatteista 20.3.2023 10 §, jonka mukaan kaupungilla on mahdollisuus lainsäädännön puitteissa myöntää takauksia. Pääsääntöisesti kaupunki myöntää takauksia vain tytäryhteisöilleen eli yhteisöille, joissa kaupungilla on määräysvalta. Muille kuin konserniyhtiöille takausta voidaan harkita vain poikkeustilanteissa, kaupungin kokonaisuus tai muut säädökset huomioiden. Kaupunki voi myöntää tapauskohtaisesti harkinnan perusteella omavelkaisia takauksia, täytetakauksia tai toissijaisia takauksia, jotka palvelevat kaupungin peruspalvelutuotantoa tai elinkeinotoiminnan edistämistä. Kaupunki edellyttää takaukselle vastavakuuden ja perii takausprovision. Takausta ei voida antaa

taloudellisissa vaikeuksissa olevalle yhteisölle. Takauksista päättää aina valtuusto kuntalain mukaisesti.

Kiinteistö Oy Heinolan Tietokeskuksen takaushakemus

Kiinteistö Oy Heinolan Tietokeskus on hakenut Heinolan kaupungin takausta yhtiölle otettavalle pääomaltaan 3,5 milj. euron lainalle. Lainalla on tarkoitus rahoittaa kiinteistön peruskorjaus mm. LVIS-järjestelmien, katon, pihakannen ja julkisivun korjaustyöt.

Kiinteistö Oy Heinolan Tietokeskus -yhtiön hallitus on käsitellyt asiaa kokouksessaan 13.1.2025 ja päättänyt esittää 3,5 milj. euron takauksen hakemista kaupungilta. Peruskorjauksen kokonaiskustannusten määrä ja sen myötä tarvittavan vieraan pääoman ja takauksen määrä perustuu arvioon ja tarkentuu hankkeen edetessä. Päättösesityksessä takauksen määrä on enintään 3,5 milj. euroa ja sidottu peruskorjauksen kustannuksiin siten, että kustannusarvion alittuessa takaus on enintään peruskorjauksen suuruinen. Ote pöytäkirjasta esityslistan liitteenä.

Kuntalain mukaiset edellytykset takaukselle

Kuntalain (410/2015) 129 §:n mukaan ”Kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.”

Kuntalain 129 §:ssä säädetään kuntien myöntämiä takauksia koskevista edellytyksistä. Pykälän mukaan kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden, jos se liittyy yhteisölle tai säätiölle annettuun palveluvelvoitteeseen eli yleistä taloudellista etua koskevan palvelun toteuttamiseen.

Kiinteistö Oy Heinolan Tietokeskus on kaupungin tytäryhtiö 65,05 %:in omistusosuudella. Kiinteistöyhtiön tiloista osa on kaupungin palvelutuotannossa tai tulossa kaupungin palvelutuotannon käyttöön.

Kaupungilla ei ole voimassa olevia takauksia yhtiölle. Yhtiöllä ei ole ollut pitkäaikaista lainaa tilinpäätöksessä 2023. Koko konsernin lainakanta 31.12.2023 tilanteessa on ollut n. 122,4 milj. euroa. Tilinpäätöstietoja vuodelta 2024 ei ole vielä käytettävissä. Yhtiön tilikauden tulos on ollut tappiollinen.

Lainan koko ja yhtiön taloudellinen asema huomioon ottaen takaus ei vaaranna kaupungin kykyä vastata laissa säädetyistä lakisääteisistä tehtävistä eikä se muodosta kuntalain 129 §:n tarkoittamaa sellaista merkittävää taloudellista riskiä, joka olisi esteenä takauksen myöntämiselle. Tällä perusteella kaupunki voi kuntalain 129 §:n perusteella myöntää haetun takauksen. Takauksesta päättäminen on kuntalain 14 §:n kohdan 9 perusteella valtuuston tehtävä.

Euroopan Unionin asettamat edellytykset takaukselle

Kunnan tulee ottaa huomioon kaikissa tilanteissa EU:n valtiontukisäännökset. Tärkeää on huomata, että valtiontukisäännökset on huomioitava myös niissä tilanteissa, joissa takaus annetaan kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan kuntakonserniin kuuluvan yhteisön tai kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa olevan yhteisön velasta tai sitoumuksesta, jotta kilpailuolosuhteita ei vääristetä.

Komissio on pyrkinyt selventämään valtiontukisäännöksiä soveltamista antamalla niistä tiedonantoja. Komissio on antanut tiedonannon EY:n perussopimuksen 87 ja 88 artiklan (sittemmin SEUT 107 ja 108 artiklan) soveltamisesta valtiontukiin takauksina (2008/C 155/02).

Tiedonannon 3.2 kohdan mukaan seuraavien edellytysten täyttyminen riittää osoittamaan, ettei yksittäinen valtiontakaus (kunnan takaus) ole valtiontukea:

- Lainanottaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa.
- Takauksen laajuus voidaan myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti.
- Takaus liittyy tiettyyn rahoitustoimeen, sille on asetettu kiinteä enimmäismäärä ja sen voimassaoloaika on rajoitettu.
- Takaus ei kata missään vaiheessa enempää kuin 80 prosenttia lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä.
- Takauksesta maksetaan markkinaperusteinen hinta.

Tiedonannossa todetaan vielä, että jos jokin edellytyksistä ei täyty, se ei tarkoita, että takaus automaattisesti katsottaisiin valtiontueksi.

Kiinteistö Oy Heinolan Tietokeskus tilinpäätös on ollut vuodesta 2022 asti alijäämäinen ja taseeseen on kertynyt alijäämää n. 33 te vuoden 2023 tilinpäätöksessä. Talouden tervehdyttämiseksi vastiketta on nostettu ja kerätty lisävastiketta.

Takausta on haettu 100 % lainasaamisen määrästä. Euroopan unionin ehtona on, että takaus kattaa enintään 80 % lainasaamisesta. Tiedonannossa todetaan kuitenkin, että jos yksittäinen edellytys ei täyty, ei se vielä tarkoita, että takaus automaattisesti katsotaan valtiontueksi.

Takauksesta peritään vuosittain takausprovisio, jonka suuruus on 0,5 % taattavan lainan jäljellä olevasta lainapääomasta. Näin ollen lainanottaja maksaa takauksesta luotonantajan korkomarginaaliin suhteutetun hinnan.

Lainanottajalla ei ole käytännön mahdollisuutta saada lainaa ilman kaupungin omavelkaista takausta. Näiden perusteella arvioidaan, ettei kaupungin myöntämä omavelkainen takaus vääristä tai uhkaa

vääristää kilpailua tai vaikuta haitallisesti jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Mikäli tiloja vuokrataan eteenpäin kolmansille osapuolille, tulee varmistua siitä, että Heinolan kaupungilta saatu taloudellinen etu ei siirry kilpailluilla markkinoilla toimivien yritysten hyväksi. Tällaisessa tilanteessa kolmansille osapuolille vuokratuista tiloista tulee periä markkinahintaista vuokraa.

Jatkokäsittely

valtuusto